

הדר פרק ששי עירובין

(א) [כמויות י"ד מיר ל"ה וע"י חוסי' סנהדרין מ"ב ד"ה העוסקים], (ב) [במשלי פירש רש"י שאין זנות במקרא מלא אלא זו בלבד לכך דרשו ק"א], (ג) [ג"י ע"י דר"ה בר שמואל], (ד) [ג"ל מדיפתן], (ה) [בכ"מ ל"ה ע"ש ע"ל מ"י בר בריה דרב הונא בר אבהו ד"ר ירמיה בר אבהו, (ו) [לקמן ע"ב], (ז) [ב"מ א': דנטל רבא], (ח) [ג"ל דמניא].

תורה אור השלם

1. איש אבה חקמה ישמח אביו ורעה זנותו יאבד הון; משלי כ ט

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה גטילי. ועוד דבדיאל אמר לעיל ב"י שני דלרף לנטל: (ב) רש"י ד"ה חמשה וכו' כמתנ' מ"ג דף ע"ג ע"ש בתוספות ד"ה ומדיו: (ג) בא"ד נכרי היא מהו וכו' ואם שכת וכו' דכל צעיריין להקל. מ"ג לקמן דף פ' ע"א: (ד) ר"ה מ"ט וכו' ואלה הס' ואמר ק' מ"ה רועה זנות וכו' כי הס' ואח"כ מ"ה הנה כנדה וכו' ממנו הס' ואח"כ מ"ה הנה: (ה) תוס' ד"ה א"כ וכו' דהא תשמעיה לחוד והא תשמעיה לחוד ומיהו:

גליון הש"ס

נ"ב אפילו שכירו ואפילו לקיטו נותן עירובי ויהי ע"י לקמן דף ע"א חומס' ד"ה ירש מנו שיבטל. ולקמן דף ע"ב ע"א חומס' ד"ה ומדיו: שם אמר ליה הדרי ב"י דב"מ דף ס"ה ע"א: שם שיביר אל יתפלל: תוס' ד"ה ר"ה בבבלי רשותיכו וכו' ועוד דבדיאל אמר. לעיל דף ט"ו ע"ב:

מוסף רש"י

שחה רביעית יין אל יורה. כדמסי' (ויקרא י) יין ושכר אל תשת. ומתן ליה ולהבדיל ולהזות, דמשמע ללעגן הוראה מני לא תשת (נדר ל"ח). שמועזת זו נאה. אשונה, וזו אינה נאה. לא אשונה, וסיוע במקרא שאין זנות במקרא מלא אלא זו בלבד (משלי כ ט).

דמעריב. ציניהן אף על גז ללא מהני: **דמכרוינן**. הוו יודעין שאין עירובנו מועיל כלום ואין לנו מויליין מחכרויננו למצוי ומה שאנו מטלטלין בתוכו כשזיל שר"י היא: **אכרואה לדרדקי**. וכי הכרזה זו מועיל לדורות הבאין שיראו אותן מטלטלין כאן ולא שמעו

מכא שהצטוו יועיל לכולן כשנים הדריס צבית אחד שא"כ אין כאן ציטול כלל שכמו שמתחילה היתה רשות לכולן ה"ג תהא עמה לכולן והרי הס כצמחילה מרובין במקום נכריס * ועוד דבדיאל אמר (א) דלרף לנטל לכל אחד מאותן שעירבו למאן דאית ליה לעיל זעין רעה

מבטל ואידך נמי מודה שאס פירש דבדיאל שאינו מבטל רק לאחד שלא ציטל לאחריס אע"פ שעירבו עם זה שציטל לו וא"ת כיון שעל ידי עירוב שהניחו כל החצירות יחד היה ממיר לכולן הא דפריך רבא א"כ ציטלת תורת עירוב מאותו מצוי ומשני דמעריב מעיקרא נמי דווקא ע"י עירוב היה ממיר כדי לעשות תקנה לכולן שהיחד היה מוילי כל ציטלין למצוי דכפרישית וי"ל דרבא קבר שצא להמיר כלים שצטבו צבית היחד בלא עירוב החצירות ולא היה יודע שפתוחות זו לזו ולפי מה שהיה סבור שלא היו פתוחות זו לזו מה שהיה מקשה ציטלת תורת עירוב מאותו מצוי כשימוף מיירי דקרי ליה עירוב:

אם כן ביטלת תורת עירוב מאותו מצוי, וא' ליה דמעריב יאמרו עירוב מועיל במקום גז, דמכרוינן בשביל שלא רצה להשכיר, וכי אכרואה לדרדקי. אלא אמר רבא נזיל חזי מנייהו ויתקרב לההוא גזי ונשול מיניה, ונתיב מידי בביתיה. דהוא ליה שכירו ולקיטו, ואמר רב יהודה אמר שמואל אפילו שכירו ואפילו לקיטו נותן עירוב ודיו. ואם יש לו חמשה שכירי ולקיט, נותן אחד רצה להשכיר, כי לא אמר שכירו ולקיטו להחמיר אלא להקל. אמר רב נחמן כמה מעליא הא שמעתא. אמר רב יהודה אמר שמואל השותה רביעית אל יורה. אמר רב נחמן לאו מעליא הא שמעתא דאנא כמה לא שתינא רביעית דחמרא לא צילא דעתאי. א"ל רבה והא כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבד הונה של תורה, שנאמר ורועה זנות יאבד הון ויאבד הונה של תורה, א"ל הדרי ב"י. אמר רב הונא שתוי אל יתפלל ואם התפלל תפלתו [תפלה שיכור אל יתפלל ואם התפלל תפלתו] תועבה. רבה בר שימעי ורב מנשיא בר ירמיה מתוך דבר הלכה, שמתוך כך זוכרו. פתח חזי אמר המחזיק בכנסי גר מה יעשה ויתקיימו בידו, יקח מהן ספר תורה. ואפי

אם כן ביטלת תורת עירוב מאותו מצוי. אומר ר"י שצא מעשה לפני רש"י בחופה אחת ששכחו ולא עירבו והוצרכו להוילי מצבית לצבית והמיר להם ע"י שציטלו רשותם לאחד ואומר ר"י דאס יועיל ציטול מצבית לצבית א"כ יכו מותרין כולן לעטול מוז לזו גס אותן שציטלו להם שאע"פ שהמבטל רשות חצירו אסור להוילי מצבית לחצר התם הוא שיש להם חלק בצביר ונראה כחור ומחזיק ברשותו אפי' למ"ד לעיל דפ"ג (דף טו). רשות צבית ציטל אצל הכא כשציטלו כל השכונות רשותם לאחד אישטרו כולהו דאין דומה כלל כחזור ומחזיק ברשותו כשמתלטל מצביתו לצבית חצירו ולא דמי למוילי מצביתו לחצר שיש לו בצביר חלק וכיון דמישטרו כולהו על ידי ציטול אין לציטול להועיל כאן דא"כ ציטלת תורת עירוב מאותו מצוי שלא יחשו לעשות עוד עירוב כיון דמישטרו כולהו ציטול ומיהו

אור"י דאס יש חדרים צבית יכול לנטול כל הצבית בלא חדרים שהיא עכשיו אסור להוילי מן החדר לצבית כמו מצבית לחצר ואין שייך כאן ציטלת תורת עירוב שהרי ישמח צעירוב יתור מן הציטול ודווקא לרבי יוחנן דאמר לקמן יש ציטול רשות מחצר לחצר אצל לשמואל דאמר לקמן (דף טו): אין ציטול רשות מחצר לחצר ה"ה מצבית לצבית דהא תשמעיה לחוד (א) ומיהו כר"י קי"ל ונראה דאין רשות מכלן לחלוק על הוראת רש"י דשפיר דמי דחוזר צו מצביתו כשנטול כליו והכניסם לתוך צבית חצירו וכו' ונראה כחוזר צו מצביתו וכו' ור"ת היה מדקדק מהא דאפליגו ר"י ושמאל לענין ציטול רשות מחצר לחצר ולענין ציטול רשות בחצירה משמע דמצבית לצבית אסור לכו"ע מדלא איירו ביה וכדפרישית שאס התרת תמיר לכולן וכיון דשרית לכולהו יצא לנטול בלא ציטול ועוד הביא ראייה מההוא יוקא דלקמן (דף טו): דאשתפיק חמימיה שהמיר לומר לכנרי למימיה ליה חמין מגו צימיה (דרכה) [ג"ל דרבה] אע"ג דלא עירבו מדלא מלאו תקנה זענין אחר ואמאי ליצטלו כולהו רשותייהו לההוא צביתא דהוה ציה תינוק דמקמחא כר"י סבירא להו דאמר יש ציטול רשות מחצר לחצר כדאמר רבא בההוא שמעתא אגא כר"י סבירא לי אלא ודאי אפי' ר"י מודה דאין ציטול רשות מצבית לצבית ואומר ר"י דאין משא ראייה דעל כרחק הוו התם חצירות ומצוי כדאמרין התם והא לא עירבנו והא לא שיתפנו והיו יכולין להציא חמין ע"י ציטול דרך חצירות ומצוי לצבית שהיה צו קטן ומה שלא עשו כן משום שלא היו צעלים התם:

שיתה רביעית יין אל יורה. יש ספרים שכתבו בהן אל יתפלל ולא יתכן כלל דא"כ מאי קאמר רב נחמן לא מעליא הא שמעתא דהא אגא [כלן] כמה דלא שמינא רביעיתא לא לילא דעתאי מה ענין צילותא אצל תפלה אלא אל יורה גרסינן ברוב ספרים וכן אמר ר"ח וא"ת ומאי קאמר ר"י לא מעליא הא שמעתתא הא פלוגתא דתנאי היא בכריתות דפרק אמרו לו (דף י"ג): כדדריש התם ולהבדיל ולהזות ואין ושכר אל תשת קאי דמוקמינן ליה התם דרביעית ועוד קשה דהא ר"י גופיה קאמר לקמן דשמעתין דרך מיל ושיניה כל שהוא מפיגין את היין כששתה רביעית ש"מ דאסור ומיהו הוה א"כ לאוקומא כגון דלא רמא ציה מיא והכא דרמא ציה מיא כר"א בכריתות (דף י"ג): (דמנן) התם ר"א אומר אס נתן לתוכו מים כל שהוא פטור ורב נמי פסיק התם הלכה כר"א אצל מ"מ קאיא דלא הוה ליה למימר לא מעליא הא שמעתא כיון דאיכא רבנן דפליגי עליה דר"א התם ואסרי אע"פ שנתן צו מים: **שיביר** א"א יתפלא ואם התפלא תפלתו תועבה. ולא יאל כיון שאינו יכול לדבר לפני המלך וצריך לחזור ולהתפלל וכן היא דברכות (דף כ"ג): שהיה מתפלל ומנאל צואה כנגדו דמסיק כיון שחטא אע"פ שהתפלל תפלתו תועבה וצריך לחזור ולהתפלל וי"ע אס יש להשוות ברכות לתפלה לענין צואה ושיביר וע"כ לאו לכל מיני דמין דהא שמו אל יתפלל עד שיפיג יינו ואפי' ציין מווג אל יתפלל ביותר מרביעית דאפי' ר"א דכריתות (דף י"ג): לא שרי ביותר מרביעית ואפי' לענין הוראה כדאמרין התם ופשיטא דשתי מצבך ברכת המזון וכל הברכות כולן כדאמר צירושלמי דברכות דמפיק ליה מואכלת ושצעת וצרכת ואפי' מדומדמ ומיהו משום מי גרלים פשיטא דא"כ לחזור ולצביר אפי' א"ת דמשוינן ברכות לתפלה בצואה תניא ומי גרלים לא חמירי כמו צואה דהא אמר בקוף פ' מי שמתו (ברכות דף כ"ה) לא אסרה תורה אלא כנגד עמוד בלבד הא נפול לארעא שרי ורבנן הוא דגזרו בהו וכי גזרו בהו צודאן אצל כספקן לא גזרו בהו רבנן:

שכונ

מו א ב מ"י פ"ג מהל' עירובין הלכה יב טו"ע א"ת כי שפב סעיף יא ב: מו ג טו"ע א ש"ס סעיף טו: יו ד מ"י פ"א מהלכות צילת מקדש הלכה ג סגן לאוין ס [ש"י"ע י"ד סנין רנב סעיף יג דבג"ה] יח ה מ"י פ"ד מהל' תפלה הלכה ז סגן לאוין ס טו"ע א"ת כי ט"ס פ"א א ונכר אלפס בריתות פיק ה דף טו: ונכ"ש א ש"ס סנין טו:

רבינו חננאל

אם כן ביטלת תורת עירוב מאותו מצוי, וא' ליה דמעריב יאמרו עירוב מועיל במקום גז, דמכרוינן בשביל שלא רצה להשכיר, וכי אכרואה לדרדקי. אלא אמר רבא נזיל חזי מנייהו ויתקרב לההוא גזי ונשול מיניה, ונתיב מידי בביתיה. דהוא ליה שכירו ולקיטו, ואמר רב יהודה אמר שמואל אפילו שכירו ואפילו לקיטו נותן עירוב ודיו. ואם יש לו חמשה שכירי ולקיט, נותן אחד רצה להשכיר, כי לא אמר שכירו ולקיטו להחמיר אלא להקל. אמר רב נחמן כמה מעליא הא שמעתא. אמר רב יהודה אמר שמואל השותה רביעית אל יורה. אמר רב נחמן לאו מעליא הא שמעתא דאנא כמה לא שתינא רביעית דחמרא לא צילא דעתאי. א"ל רבה והא כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבד הונה של תורה, שנאמר ורועה זנות יאבד הון ויאבד הונה של תורה, א"ל הדרי ב"י. אמר רב הונא שתוי אל יתפלל ואם התפלל תפלתו [תפלה שיכור אל יתפלל ואם התפלל תפלתו] תועבה. רבה בר שימעי ורב מנשיא בר ירמיה מתוך דבר הלכה, שמתוך כך זוכרו. פתח חזי אמר המחזיק בכנסי גר מה יעשה ויתקיימו בידו, יקח מהן ספר תורה. ואפי